

"Szkolenia i doradztwo dla kadry kierowniczej systemu oświaty w woj. łódzkim" -
– projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

"Szkolenia i doradztwo dla kadry kierowniczej systemu oświaty w woj. łódzkim"

Wnioski i rekomendacje z wdrożeń realizacji doradztwa w procesie wspomagania placówek w rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów

Opracowano

na podstawie raportów z procesów wspomagania

Lider:

Partner:

Łódzkie Centrum
Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego

Projekt "Szkolenia i doradztwo dla kadry kierowniczej systemu oświaty w woj. łódzkim" realizowany był w ramach działania 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Okres realizacji projektu: 01.12.2017-31.08.2019

Instytucja Nadzorująca: Ministerstwo Edukacji Narodowej

Instytucja Zarządzająca: Ministerstwo Rozwoju

Projekt realizowany był w partnerstwie przez:

Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej – Centrum Szkoleniowe w Łodzi

Miasto Łódź - Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

Cel projektu:

Celem głównym projektu było podniesienie kompetencji 416 (333K, 83M) **przedstawicieli kadry kierowniczej szkół z woj. łódzkiego w zakresie planowania i organizowania pracy szkoły w sposób służący kształtowaniu kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy** poprzez wdrożenie programów szkoleniowo-doradczych wraz z obudową metodyczną, a także wdrożenie planów wspomagania w 416 szkołach z woj. łódzkiego.

Dzięki wsparciu adresowanemu do przedstawicieli kadry kierowniczej systemu oświaty zostały opracowane i wdrożone programy szkoleniowo-doradcze oraz plany wspomagania dostosowane do potrzeb szkół. Wspomaganie procesowe szkół, co przyczyniło się do zwiększenia wykorzystania systemu wspomagania szkół w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy, nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.

Adresaci projektu:

Grupę docelową stanowiło 416 przedstawicieli szkół z woj. łódzkiego (dyrektorów, wicedyrektorów, lub innych osób pełniących funkcje kierownicze w szkole/przedszkolu/placówce tj. kierowników zespołów przedmiotowych lub kierowników świetlic szkolnych. Ostatecznie udało się zrekrutować do projektu 207 uczestników, z czego 198 przystąpiło do udziału w projekcie, a 196 ukończyło 72-godzinny cykl szkoleniowy, nabywając kompetencje na wspomaganym poziomie.

Formy wsparcia w ramach projektu:

Szkolenia i działania doradcze realizowane w ramach projektu były zorientowane na poprawę funkcjonowania systemu wspomagania szkół w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych

uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.

Każdy uczestnik projektu skorzystał z:

1/ **szkoleń** (72 godz.) zawierających treści uniwersalne istotne z punktu widzenia całego procesu wspomagania szkół, jak i elementy specyficzne dla obszaru rozwijania konkretnych umiejętności kadry kierowniczej szkół, obejmujących cztery moduły tematyczne:

I. Dyrektor jako przywódca edukacyjny

II. Kompetencje kluczowe

III. Wspomaganie w zakresie kompetencji kluczowych

IV. Wprowadzanie zmiany

2/ **doradztwa indywidualnego** (24 godz. na 1 osobę) mającego na celu wsparcie uczestnika jako osoby pełniącej funkcje kierowniczą w szkole/ przedszkolu/ placówce w miejscu jego pracy m.in. przy planowaniu i organizacji pracy przedszkola/szkoły/placówki, planowaniu i realizacji współpracy dyrektora z radą rodziców, samorządem uczniowskim oraz gronem pedagogicznym, przy wstępnej diagnozie potrzeb, nawiązaniu współpracy z placówką/osobą wspomagającą, która wesprze szkołę/przedszkole w procesie rozwoju.

3/ **sieci współpracy i samokształcenia** na platformie www.doskonaleniewsieci.pl służącej wymianie doświadczeń z innymi osobami pełniącymi funkcje kierownicze w oświacie i oferującej stałe wsparcie doradcze oraz spotkaniach stacjonarnych.

Każdy uczestnik projektu przeprowadził w swojej szkole **diagnozę potrzeb w zakresie kształcenia kompetencji kluczowych uczniów** niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz wdrożenia metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia. Diagnoza ta oraz pozostałe elementy procesu wspomagania zostaną przeprowadzone po zakończeniu udziału dyrektora/wicedyrektora/ lub innej osoby pełniącej funkcję kierowniczą w szkoleniach przy wsparciu doradców.

Łącznie w 187 placówkach wdrożono plany wspomagania w zakresie dowolnie wybranej kompetencji kluczowej. Uczestnicy wybrali dowolnie spośród sześciu kompetencji obszar do

rozwoju. Były też placówki, które wybrały więcej niż jeden obszar kompetencji do rozwoju na podstawie przeprowadzonej diagnozy.

Wykaz rozwijanych/doskonalonych kompetencji z podziałem na rodzaj przedstawia poniższy wykres

I. WNIOSKI Z WDROŻEŃ PLANÓW WSPOMAGANIA

W szkołach/placówkach objętych wsparciem dokonano diagnozy na podstawie, której wybrano kompetencję kluczową do wdrożenia. Diagnoza była przeprowadzana z wykorzystaniem różnorodnych narzędzi i metod m.in. metody 3X dlaczego?, kwestionariuszy zawierających pytania otwarte i zamknięte adresowanych do uczniów i nauczycieli, wywiadów, analizy wyników nauczania, rozmowy z rodzicami, burzy mózgów, koła diagnostycznego, dyskusji zogniskowanej, obserwacji. Warto podkreślić, że proces wdrożenia będzie kontynuowany w kolejnych latach szkolnych. Na bazie zdobytych doświadczeń roku szkolnego 2018/2019 będą podejmowane kolejne działania. Analiza zapisów w raportach z procesów wspomaganie umożliwi sformułowanie następujących wniosków:

1. spośród 187 placówek objętych wspomaganie najczęściej tj. 92(46,94%) wybrały kompetencje umiejętność uczenia się, natomiast najmniej tj. 3 (1,53%) wybrały kompetencje porozumiewania się w językach obcych;
2. 6 szkół wybrało więcej niż jedną kompetencję;
3. uczestnicy rozumieją i akceptują znaczenie kompetencji kluczowych w uczeniu się przez całe życie;
4. uczestnicy projektu pozytywnie oceniają zaproponowany sposób/model realizacji procesu wspomagania;
5. szkolenia rad pedagogicznych w zakresie określania i rozpoznawania stylów uczenia się, technik i metod szybkiego zapamiętywania, organizacji czasu nauki i stosowania diety sprzyjającej efektywnemu uczeniu się wpływały na stosowanie i prawidłowe formułowanie informacji zwrotnych o osiągnięciach i efektach uczenia się uczniów;
6. w większości szkół wzbogacono bazę materiałów dydaktycznych dotyczących np. metod kształcenia:
 - *metoda projektów*,
 - *Mapę myśli*,
 - *Plan Daltoński*,
 - *elementy pedagogiki Klanzy*,
 - *opowieści ruchowej*,
 - *metody dobrego startu*,
 - *design thinkingu*;
7. we wszystkich szkołach stosowaną formą doskonalenia nauczycieli była obserwacja lekcji/zajęć, dzielenie się wiedzą i wymiana doświadczeń m.in. *Spacer edukacyjny*;
8. w większości szkół stosowano w ramach procesu kształcenia gry dydaktyczne kształtujące umiejętności współpracy w grupie, twórczego rozwiązywania problemów, wzajemnego komunikowania się, poczucia sprawstwa za wykonanie zadania;
9. w kilku placówkach stosowano techniki dramowe i parateatralne służące przełamywaniu tremy, integracji grupy, doskonalenia poprawnej artykulacji, rozwijały twórcze myślenie;
10. techniki relaksacyjne (ćwiczenie ciszy, malowanie muzyki, elementy treningu relaksacyjnego Jacobsona i Schulza) służyły niwelowaniu napięć i negatywnych emocji;

11. kształtowanie kompetencji społecznych i obywatelskich wyzwało angażowanie uczniów w działania na rzecz społeczności szkolnej, lokalnej i ogólnopolskiej;
12. godziny wychowawcze dotyczące sposobów uczenia się, metod i technik zapamiętywania, budowania motywacji, sposobów pokonywania trudności, organizacji czasu nauki, diety sprzyjały efektywnemu uczeniu się uczniów;
13. zarejestrowano wzrost zainteresowania rodziców spotkaniami informacyjnymi m.in. nt. *Jak motywować ucznia do nauki, Jak uczy się mózg, aby pomóc dziecku w nauce*
14. wykorzystanie w procesie kształcenia elementów TIK uatrakcyjniło zajęcia oraz zwiększało zaangażowanie i aktywność uczniów, uświadamiało również znaczenie bezpiecznego korzystania z sieci, bezpieczeństwa i higieny pracy przy komputerze;
15. nauczyciele stosowali elementy oceniania kształtującego (*nacobezu, formułowanie celów językiem ucznia, pytania kluczowe*), co miało wpływ na rozwój samoświadomości uczniów, branie odpowiedzialności za własny proces uczenia się, rozpoznawanie swojego potencjału, organizacji własnej pracy i samooceny przez uczniów;
16. zdiagnozowano wzrost zaangażowania nauczycieli wymianę dobrych praktyk, wzajemnej pomocy na podstawie obserwacji koleżeńskich i lekcji otwartych.

II. REKOMENDACJE

1. Warto kontynuować proces rozwijania kompetencji kluczowych na wszystkich poziomach kształcenia.
2. Wprowadzić do praktyki szkół/placówek tworzenie, wzbogacanie baz metod aktywizujących, baz scenariuszy zajęć edukacyjnych w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych w zależności od potrzeb edukacyjnych uczniów.
3. Efektywność zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod aktywizujących inspirowane do poszukiwania stosowania nowych metod i technik.
4. Wdrożyć na stałe do praktyki szkolnej realizację zajęć dotyczących stylów uczenia się.
5. Jest zasadne wykorzystywanie nowoczesnych technologii informacyjnych w celu zwiększenia atrakcyjności i efektywności zajęć.
6. Warto, aby wszyscy nauczyciele stosowali ocenianie kształtujące/elementy oceniania kształtującego uświadamiające uczniom poziom ich osiągnięć i obszary do rozwoju.

7. Systematycznie organizować formy doskonalenia zawodowego nauczycieli sprzyjające poznawaniu nowych trendów w edukacji i wykorzystywania *NOWEGO* w praktyce szkolnej.
8. Warto traktować doskonalenie zawodowe jako niezbędny element rozwoju jakościowego pracy nauczycieli, uczniów i szkół.

